

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1541

Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 943

Kitap Adı: Düşünce Dünyamızda Babanzade Ahmed Naim ve Felsefesi

Book Title: Babanzade Ahmed Naim and His Philosophy in Our World of Thought

ISBN: 978-625-6123-98-4

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786256123984

Yazar | Author: Emin ÜZÜMCÜ | orcid.org/0009-0008-3584-682X

Kurum | Institution: Milli Eğitim Bakanlığı

ROR ID: ror.org/00jga9g46

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book – Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 120

Yayın Tarihi | Publication Date: Ocak | January 2025

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRHP | İslam ve İslami gruplar | Islam and Islamic groups

BISAC: REL037000 | Din / İslam / Genel | Religion / Islam / General

THEMA: HRAM1 | İslam ve Müslümanlık | Islam and Muslims

LC: BP80 | İslam ve Felsefe | Islam and Philosophy

Atf Bilgisi | Cite as: Üzümcü, Emin. *Düşünce Dünyamızda Babanzade Ahmed Naim ve Felsefesi* Ankara: Fecr Yayınları, 2025.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Düşünce Dünyamızda Babanzade Ahmed Naim ve Felsefesi

Emin ÜZÜMCÜ

Ankara 2025

Yazar Hakkında | About the Author

Emin ÜZÜMCÜ

1989 yılında İstanbul Kadıköy’de dünyaya geldi. Kadıköy Anadolu İmam Hatip Lisesi’nde okudu. Lisans Eğitimi Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri bölümünde yüksek lisansını yaptı. Bu kitap yazarın hazırlamış olduğu “Düşünce dünyamızda Babanzade Ahmed Naim ve Felsefesi” başlıklı yüksek lisans tezidir. Sakarya, İzmir ve İstanbul’da çeşitli okullarda Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi öğretmenliği yaptı. Birçok vakıf ve derneğin kuruluşunda ve faaliyetlerinde yer aldı. Gençlik ve sosyal sorumluluk projeleri hayata geçirdi. Halen İstanbul Ataşehir’de bir İmam Hatip Lisesi’nde müdür yardımcısı olarak görev yapan yazar evli ve iki çocuk babasıdır.

Emin Üzümcü was born in 1989 in Kadıköy, Istanbul. He completed his secondary education at Kadıköy Anadolu Imam Hatip High School. Üzümcü earned his undergraduate degree from the Faculty of Theology at Sakarya University and later completed his master’s degree at the Institute of Graduate Education at Bilecik Şeyh Edebali University, specializing in the Department of Philosophy and Religious Studies. His master’s thesis, titled Babanzade Ahmed Naim and His Philosophy in Our Intellectual World, forms the foundation of this book.

In addition to his academic journey, Üzümcü worked as a Religious Culture and Ethics teacher at various schools in Sakarya, Izmir, and Istanbul. He also played an active role in the establishment and activities of numerous foundations and associations, spearheading youth and social responsibility projects. Currently, he serves as the vice principal of an Imam Hatip High School in Ataşehir, Istanbul. Emin Üzümcü is married and the father of two children.

Kitap Hakkında

Düşünce Dünyamızda

Babanzade Ahmed Naim ve Felsefesi

Türk-İslam dünyasının yetiştirmiş olduğu en önemli şahsiyetlerden birisi olan Babanzade Ahmed Naim'in hayatı, eserleri ve felsefi düşüncelerinin incelendiği bu çalışmada, çağdaş bir Müslüman mütefekkirin düşünce serüveninin anlaşılması amaçlanmıştır. Ahmed Naim'in eserleri incelendiğinde, Onun batı kaynaklarını çok iyi bir şekilde analiz ettiği buna mukabil kendi kadim kültür ve medeniyetine de hakim olduğu ve iki dünya arasında dengeli bir bakış açısı geliştirdiği görülmüştür. Bu çalışmanın amacı çağdaş müslümanların Ahmed Naim'i daha yakından tanımalarına ve anlamalarına katkı sağlamaktır. Çalışma boyunca Ahmed Naim'in hayatı ve eserleri incenmiş felsefi düşünceleri özet bir şekilde sunulmuştur. Ahmed Naim'in düşüncelerinin temelinde Kur'an ve Sünnet vardır. Hiçbir düşünce, fikir ve felsefe bu ikisinden üstün olamaz. Batılı filozofların ortaya koymuş oldukları tüm güzel düşünceler, muhakkak İslam'da vardır. Çalışmadan elde edilen en önemli sonuç şudur; Ahmed Naim'e göre artık doğu ve batının tanışmaları gerekmektedir. Babanzade Ahmed Naim, kültür ve medeniyetimizde müstesna bir şahsiyet olmasına karşın ülkemizde yeterince tanınmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Babanzade; Düşünce; İnanç; Felsefe; Çağdaşlık

About the Book

Babanzade Ahmed Naim and His Philosophy in Our World of Thought

This text presents a summary of a study on the life, philosophical thoughts, and works of Babanzade Ahmed Naim, one of the most important figures in the Turkish-Islamic world. The aim of the study is to contribute to a closer understanding of Babanzade Ahmed Naim and his ideas. According to the text, Babanzade Ahmed Naim thoroughly examined Western sources while also being well-versed in his own ancient culture. From the integration of these two worlds, he developed a balanced perspective. The philosophical thoughts of Ahmed Naim are based on the Qur'an and the Sunnah. According to him, all the beautiful ideas proposed by philosophers also exist in Islam, and no thought, philosophy, or idea can be superior to the beliefs and values Islam has established. Ahmed Naim advocated for the encounter between the East and the West, seeking to benefit from the interaction of these two civilizations. Moreover, he believed that the source of philosophy and thought is Islam, and Western thought should align with it. Rather than adopting a rejecting attitude, he aimed to develop a harmonious understanding between the two worlds. In conclusion, although Babanzade Ahmed Naim made a significant contribution to our intellectual world, he is not widely recognized in our country.

Keywords: Babanzade; Thought; Belief; Philosophy; Modernity

ÖN SÖZ

Bu çalışma Osmanlı'nın son dönemlerinde yetişmiş bir Müslüman mütefekkir olan Babanzade Ahmed Naim'in tanınması ve anlaşılmasına katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Ahmed Naim tam anlamıyla çağdaş bir Müslüman fikir adamıdır. O, batıyı ve doğuyu çok iyi tahkik etmiş ve bir doğu batı sentezi yapmaya çalışmıştır. Ahmed Naim'e göre ilahi vahiy ve selim akıl insanı aynı hakikatlere ulaştıracaktır. Eğer batı felsefesi dikkatle incelenecek olursa insanlık adına üretilen her güzel düşüncenin İslam'da da bir nüvesinin olduğu görülecektir.

Bugün İslam coğrafyasında insanların ya körü körüne batıcı, ya da tamamen batı karşıtı bir tutum içerisinde oldukları gözlemlenmektedir. Benzer bir durum Osmanlı'nın son dönemi içinde geçerlidir. Bu yüzden Ahmed Naim'in ortaya koyduğu, doğuyu ve batıyı doğru bir şekilde analiz edip bir sentez oluşturma fikri bugüne dahi ışık tutmaktadır.

Yazım aşamasında, çalışmamı sahiplenerek takip eden, çok kıymetli nasihatleri ile önümde ufuklar açan Sayın Prof. Dr. Kemal Göz hocama, çalışmanın taslağını inceleyerek tavsiye ve yönlendirmelerini eksik etmeyen Doç. Dr. Nurullah Aydeniz ve Prof. Dr. Osman Mutluel'e değerli katkı ve emekleri için teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Son olarak bugünlere ulaşmamdaki emekleri adına değerli aileme, bu süreçte desteklerini her daim yanında hissettiğim kıymetli eşime ve yine yazım sürecinden kendilerini ihmal etmek durumunda kaldığım sevgili çocuklarıma anlayış ve destekleri için sonsuz teşekkür ederim.

Emin ÜZÜMCÜ

2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
GİRİŞ	11
Araştırmanın Konusu ve Önemi	12
Araştırmanın Yöntemi	12
Babanzade Ahmed Naim İle İlgili Yapılan Çalışmalar	13
1. BABANZADE AHMED NAİM'İN HAYATI VE ESERLERİ	15
1.1. Hayatı	15
1.2. Kronolojik Biyografisi (1872-1934)	32
1.3. Eserleri	38
1.3.1. Kitapları	38
1.3.2. Makaleleri	42
2. BABANZADE AHMET NAİM'İN FELSEFİ GÖRÜŞLERİ	49
2.1. Felsefenin Tanımı	51
2.2. İlimlerin Tasnifi	53
2.3. Felsefe'nin Konusu	55
2.4. Teorik ve Pratik Felsefe	62
2.5. Din ile Akıl İlişkisi	63
3. BABANZADE AHMED NAİM'İN AHLAK FELSEFESİNE DAİR GÖRÜŞLERİ	67
3.1. İslam Ahlakının Kaynağı İslam Dinidir	80
3.2. İslam Dininde Güzel Ahlakın Önemi	82
3.3. İman ile Güzel Ahlak Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Hadisler ve Deliller	86
3.4. Hürriyet ve Mesuliyeti Gösteren Ayetler ve Hadisler	87
3.5. "Asli Günah Teorisi" İslam Dinine Uymaz	90
3.6. Kader ve Mesuliyet	91
3.7. İslam'a Göre Vazife	94
3.8. İslam Ahlakının Akli Niteliği	95
3.9. Rasyonalizm İslam Dini ile Barışabilir	96

3.10. Ahlakın Kaynağı Olan Vahiy Olmakla Ahlaki Vazife Niteliğini Kaybetmez.....	98
3.11. Müslümanların Peygamber İnanç.....	99
3.12. Dini ve Ahlaki Vazifeler İki Derecelidir: Ruhsat ve Azimet.	103
SONUÇ	109
KAYNAKÇA	115
DİZİN	117